

[Bracher.]

mennesker, som kommer over vore grænser, er store reklamer for porno. Noget af det første, der stikker én i øjne og øren, når man kommer ind på Strøget i København, er porno. Det samme er tilfældet i andre større byers gågader. Mange danske borgere og udenlandske turister væmmes ved det, og adskillige har givet udtryk for deres væmmelse. Hvorfor skal man påtvinges svineri, som man ikke ønsker at se og høre? Det er hensynsløst af profitjagende mennesker, som kun har set en chance for at tjene penge på udnyttelse af deres medmenneskers unaturlige tilbøjeligheder.

Som sagt er det op til den enkelte, hvad man ønsker at se og høre, men lad det så ske på en sådan måde, at andre mennesker ikke generes ved det. De forretningsfolk, som her kan finde et objekt for større indtjening, må rette sig efter gældende regler. Gældende lukketider må overholdes og ligeledes gældende regler om offentlig filmforevisning. Deres reklamer må begrænses på en sådan måde, at forbipasserende ikke føler sig generet af dem. Der må være mulighed for, at politiet kan gribe ind over for forhandlere og forretningsdrivende, som ikke selv forstår, at der er en grænse for, hvad man kan byde offentligheden på trods af vor frie lovgivning.

Vi fremsætter lovforslaget i håb om, at dets gennemførelse kan medvirke til, at danske borgere og udenlandske turister i højere grad kan undgå at blive påtvunget noget, de ikke ønsker.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til undervisningsministeren af Maigaard m. fl.

(Forespørgslen (nr. III) findes i tidenden sp. 3377).

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Hvis ingen gør indsigelse mod frenne af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Freddy Madsen* (DKP) til undervisningsministeren:

„Med hvilken begrundelse har ministeren undladt at forny Erik Niensens mandat i det centrale uddannelsesråd?“

(Spm. nr. 140).

Freddy Madsen (DKP):

Spørgsmålet er naturligvis stillet efter meddelelsen om, at undervisningsministeren har besluttet, at følgende skulle udtræde af det centrale uddannelsesråd: professor, dr. jur. Bent Christensen, rektor Jesper Florander, undervisningsdirektør Sigurd Højby og konsulent Erik Nielsen, og at i stedet for skulle indtræde undervisnings- og forskningschef Steen Leth Jepsen, fhv. undervisningsminister Helge Larsen, skoledirektør Svend Erik Pedersen og rektor Anders Østergaard.

Når jeg netop har rejst spørgsmålet om konsulent Erik Nielsen, skyldes det, at man igennem denne disposition får en ubehagelig fornemmelse af, at den knaldhårde klassepolitik, som regeringen har lagt op til her i folketinget gennem fremsættelse af forslag, der ensidigt var vendt mod arbejderbevægelsen og til gavn for de velbjærgede, nu skal videreføres på det administrative område, som det her sker ved at sætte en af arbejderbevægelsens repræsentanter i det centrale uddannelsesråd på porten.

Når man får det indtryk, skyldes det, at ministerens disposition synes at savne enhver saglig begrundelse. Det centrale uddannelsesråd skal tage sig af alle uddannelser. I den forbindelse er det meget vigtigt, at netop de faglige uddannelser, som hidtil har været meget tilbage, bliver viet meget stor opmærksomhed. Dertil kommer, at fagbevægelsen med dens 1 mill. medlemmer må have et væsentligt krav på at have indflydelse på uddannelserne i det hele taget.

Når man endelig tager i betragtning, at konsulent Erik Nielsen fra LO, efter hvad der er oplyst, har dybtgående kendskab til disse problemer, synes ministerens beslutning at savne ethvert rimeligt grundlag, og vi har både her i tinget og ude i offentligheden krav på at få en fyldestgørende forklaring på denne efter vor opfattelse mærkværdige disposition.

Undervisningsministeren (Tove Nielsen):

I forbindelse med oprettelsen af det cen-

[Undervisningsministeren.]

trale uddannelsesråd i juni måned 1973 fastsatte den daværende undervisningsminister, Knud Heinesen, en vedtægt for rådet. Rådet består af 20 medlemmer, og af disse 20 medlemmer er de 10 udpeget af undervisningsministeren; det er altså personligt udpegede medlemmer, det er dem, man kalder notabler. Den anden halvdel, altså de andre 10 medlemmer, udpeges som repræsentanter for organisationer og lokalforvaltninger. Ifølge denne vedtægt bortfalder de personligt udpegede medlemmers mandater ved et ministerskifte, medmindre de bliver fornyet af den tiltrædende minister for den resterende del af de pågældendes beskikkelsesperioder.

Sådan lyder altså vedtægtens bestemmelse, og jeg er enig i, at det er en fornuftig bestemmelse. Den stiller en nytiltrædende minister frit med hensyn til sammensætningen af den her nævnte medlemsgruppe i rådet, som ifølge vedtægten skal være rådgivende for regeringen i uddannelsesspørgsmål.

Det bør vel ikke undre — jeg vil snarere sige tværtimod — at på baggrund af det har tanken med bestemmelsen været overvejet, og jeg har tænkt meget over, hvordan jeg skulle klare problemet, om jeg skulle genbeskikke de 10 eller jeg skulle skifte nogle personer ud. Der ligger bestemt ikke noget som helst personligt angreb i, at nogle er skiftet ud, men det, der har været mit ønske, da det er et rådgivende organ over for regeringen i uddannelsesspørgsmål, er at få så mange nuancer, så mange synspunkter som muligt ind i uddannelsesrådet.

Da jeg ønsker at fastholde det nuværende medlemstal, har jeg valgt at udskifte 4 af de hidtidige medlemmer — jeg kunne have udskiftet 10, det har jeg bestemt ikke ment jeg ville gøre — og deriblandt har jeg altså udskiftet konsulent Erik Nielsen.

I denne forbindelse vil jeg gerne understrege, at Erik Nielsen var udpeget som personligt medlem, ikke som repræsentant for LO, som jo har sin egen repræsentant i

rådet; det vil altså sige, at LO er repræsenteret blandt de 10 medlemmer, der er udpeget af fagorganisationer. Erik Nielsen har som de andre udskiftede medlemmer fået et brev fra mig, hvori jeg klart har givet udtryk for, at jeg bestemt ikke havde noget som helst at udsætte på hans hidtidige gerning i rådet; jeg takkede ham ligeledes for det arbejde, han på trods af den korte tid havde været i stand til at yde i rådet.

Det er ikke rigtigt, når hr. Freddy Madsen nu siger, at det er en knaldhård klassepolitik, vi fører her, en knaldhård klassepolitik, der er anvendt imod arbejderklassen. Jeg må én gang til understrege: LO er repræsenteret. LOs synspunkter kommer frem i det centrale uddannelsesråd, og skulle man være bange for, at arbejdspladserne ikke bliver repræsenteret i uddannelsesspørgsmål, vil jeg gerne lige meddele, at tidligere medlem af folketinget, sekretær i Dansk Metalarbejderforbund Erik Andersen er blevet udpeget til formand for forsøgsrådet for erhvervsfaglige grunduddannelser. Også dér er der store muligheder for, at man får sine synspunkter frem.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg kan ikke sige, at jeg synes, ministerens svar var tilfredsstillende undtagen på ét punkt, nemlig dér, hvor det bliver meddelt, at det aldeles ikke er Erik Niensens kvalifikationer, der er noget i vejen med, og at han, som jeg forstår på ministeren, har udfyldt sin plads på dette område tilfredsstillende.

Samtidig siger undervisningsministeren, at man må have så mange nuancer som muligt i dette udvalg. Hvis man ser på de folk, der går ud, og på dem, der kommer ind, må man sige, at her er efter vor opfattelse netop en nuance, som man udelukker på den måde. Jeg har tidligere understreget, hvor mange medlemmer LO repræsenterer. Det er rigtigt, at LO i forvejen har en repræsentant i dette råd, men det har arbejdsgiverorganisationerne så sandelig også.

[**Freddy Madsen.**]

Der er altså ikke fra ministerens side givet nogen saglig begrundelse for, hvorfor netop konsulent Erik Nielsen skulle udtræde. Jeg vil godt sige, at det må vel også være noget af en politisk vurdering, man foretager i en sådan situation, og at det da må være med ubehag, undervisningsministeren nu må konstatere, at LO har den indstilling, at man muligvis vil foretage en blokade over for arbejdet i det centrale uddannelsesråd, fordi man føler sine interesser trådt for nær, fordi man altså her har et medlem af det centrale uddannelsesråd, som man ikke har noget dårligt at sige på, men alligevel skal han udskiftes. Det giver i hvert fald en situation for arbejdet i det centrale uddannelsesråd, som ud fra alle betragtninger må siges at være højst uheldig.

Undervisningsministeren (Tove Nielsen):

Jeg må én gang til sige, at nuancerne, der bliver påpeget, har vi taget hensyn til, LO er repræsenteret. Og det, som nu kommer frem, og som jeg også har læst om i aviserne, at LO skulle have tanke om at blokere arbejdet i det centrale uddannelsesråd, synes jeg selvfølgelig er meget uheldigt, men hvis det virkelig skulle være sandt, ødelægger LO det jo for sig selv. De har muligheden, fordi de via deres fagorganisation er repræsenteret i det centrale uddannelsesråd. Hr. Erik Nielsen var personligt udpeget, han var ikke LO-repræsentant, men personligt udpeget. Jeg synes, det ville være meget skammeligt, hvis LO følte sig trådt på på den måde, at de nu overhovedet ikke vil være med. Så ødelægger man det i hvert fald for sig selv. Man har muligheden via LOs repræsentant i det centrale uddannelsesråd, og det synes jeg virkelig man skulle benytte sig af.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg synes, vi kunne have krav på at få at vide, hvad det er for nogle nuancer, der kommer med i det centrale uddannelsesråd, altså hvordan man på en bedre måde får flere nuancer med. Med hensyn til LO er det klart, at det ikke alene er et spørgsmål om, at organisationen har sin retmæssige plads, men at ministeren i denne sag siger om en af de repræsentanter, som hun selv anerkender har udført et godt stykke ar-

bejde, at vedkommende er der ikke mere brug for. Så må vi i hvert fald have et krav på at få at vide, hvad det da er for nogle interesser, der er tilgodeset.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af Brøndsted (V) til ministeren for offentlige arbejder:

„Kan ministeren give en forklaring på, at postforsendelser, afsendt fra Københavnsområdet ved kontortids afslutning, ikke kan nå frem til modtageren i provinsen følgende dag, men først når frem på andendagen?“

(Spn. nr. 136).

Skriftlig begrundelse.

Det er almindeligt, at postforsendelser ikke når frem fra forretningsforbindelser i København til virksomheder i provinsen før andendagen efter afsendelsen. Det er et stort handicap for begge parter. Sker forsendelsen f. eks. en torsdag, vil det ikke være muligt at få forsendelsen til ekspedition før mandag.

Det forekommer mig at være en urimelig service fra en offentlig virksomhed, samtidig med at taksterne forhøjes.

Det har en samfundsmæssig interesse, at erhvervsvirksomheder spredes geografisk, men det betinger, at den offentlige kommunikationsservice er effektiv og prisvenlig. Der må tages virkelig fat på løsninger, der kan forhindre denne sædvanlige ulempe og irritation.

Brøndsted (V):

Postvæsenet, der er en livsnerve i et moderne samfunds liv, er en kommunikationsform, der er meget betydelig for alt, hvad der er forbindelser fra den ene egn af landet til den anden. Ikke mindst inden for erhvervslivsgrupperne er det væsentligt at vide, at postvæsenets besørgelser er præget af stabilitet og af sikkerhed, at man ved, at tingene når frem til de tider, de skal være fremme til. Vi gør meget i vort samfund for at sprede både erhvervsvirksomheder og anden bebyggelse, men hvis vi ikke sikrer, at kommunikationen, som den skal løses af de offentlige instanser, er i orden, vil vi simpelt hen ikke være i stand til at fortsætte en spredning og en udbygning af det danske samfund.

[Brøndsted.]

Nu er det sådan, at der er megen ustabilitet i postbesørgelsen. Der er mange gange eksempler på, at den tager langt længere tid end det, der loves ifølge postkassernes påskrifter, og det er så generende for mange virksomheder, at de simpelt hen må sige, at de ikke kan bruge postvæsenet til det, der er postvæsenets opgave: at give disse beskeder, og man må bruge dyrere kommunikationsformer.

Meget ofte er det jo sådan, at de centrale salgsgrener og administrative grener er placeret i hovedstaden, og så er det produktionsenhederne, der ligger ude. Herfra skal man have ordrer, man skal have bestillinger, man skal have forsendelsessedler osv. osv. til tilrettelæggelse af det mere fabriks- og erhvervsbetonede produktionsarbejde. Men sender man et brev fra København eller Københavnsområdet en mandag, kan man ikke regne med, det er fremme tirsdag, men først onsdag. Er det en torsdag, vil det tit betyde, at det, man skal lægge næste uges planer efter, først er fremme om mandagen til normal arbejdstid.

Jeg vil gerne bede ministeren om at give ikke en forklaring, men en form for sikkerhed for, at dette kan og vil blive ændret.

Ministeren for offentlige arbejder (Damsgaard):

Til det ærede medlem hr. Brøndsteds anklage mod postvæsenet vil jeg gerne sige, at der foreligger til afsendelse fra København mellem 1 og 2 millioner brevforsendelser om dagen. I travle perioder er antallet væsentlig større. Nogle afsendere kommer uden varsel med op til 1/2 million forsendelser eller mere på én gang. Forsendelser til provinsen skal være færdigbehandlet inden for nogle få timer fra forretningstids ophør, og til aften- og natforbindelserne afgår, og da hovedparten af forsendelserne til landets ca. 700 adresseposthuse skal sorteres mere end én gang, er der tale om sorteringsarbejde af et omfang, som borgerne næppe gør sig forestillinger om.

Som følge af en stigning i antallet af sygdomsmeldinger ved omkarteringspostkontoret i København — de kan jo også få influenza — har der været et større antal udækkede tjenester ved dette kontor end ordinært, og dette forhold må bære en væsentlig del af

skylden for, at det i den senere tid beklageligvis — jeg skal gerne beklage det — ikke altid har været muligt at sikre alle forsendelser rettidig viderebefordring fra København.

Da samtidig de bygningsmæssige og dermed arbejdsmæssige forhold i omkarteringspostkontoret er dårlige, vil det ikke være realistisk at love — og det gør jeg heller ikke — at forsinkelser kan undgås i den kommende periode med stor trafik. Den nye bygning har gennem længere tid været under opførelse til udvidelse af omkarteringspostkontoret, men reduktioner i bevillinger, som dette høje ting må tage medansvaret for, har medført, at færdiggørelsen til stadighed er blevet udskudt.

Postvæsenet påregner imidlertid, at det vil være muligt at træffe visse foranstaltninger, således at forsinkelse kun forekommer under helt ekstraordinære forhold; bl. a. er der fra 1. marts tilført omkarteringspostkontoret et yderligere antal postbudafløbere for at styrke kontorets personalesituation og imødegå de vanskeligheder, som spørgeren har påtalt her.

Brøndsted (V):

Jeg siger ministeren tak for besvarelsen af spørgsmålet.

Det giver selvfølgelig nogen forklaring på problemerne, men jeg vil godt lige spørge, om det så ikke ville være rimeligt, at man, samtidig med at man nu forhøjer taksterne, prøver på at hjælpe postvæsenet lidt mere, for jeg tror faktisk ikke, det er postvæsenets vilje, der er noget i vejen med, men jeg tror, at deres arbejdsvilkår både her, centralt, og ude omkring, lokalt, trænger til bl. a. mere plads og mere rationalisering.

Men det forlyder jo også ifølge dagspressen, at der er nogle helt specielle forhold, der skulle gøre sig gældende med, at vor post her fra København havner i Fredericia for så at komme, jeg ved ikke hvorhen igen. Det er noget, dagspressen har lagt op til, og jeg vil godt lige spørge, om det er sådanne dårlige organiseringer, der er med inde i det.

Ministeren for offentlige arbejder (Damsgaard):

Hr. Brøndsted spurgte, om ikke man kunne hjælpe postvæsenet. Jo, fra ministeriet for offentlige arbejder vil vi selvfølgelig

[Ministeren for offentlige arbejder.]

gøre alt muligt for at støtte postvæsenet. Spørgsmålet om at få denne omkarteringsbygning færdig og få installeret sorteringsmaskinerne er jo noget væsentligt, men der til mangler vi nogle bevillinger endnu; det ville være en stor hjælp at få dem. Det er rigtigt, at vilkårene måske ikke er så gunstige i øjeblikket, og at de ikke rigtig kan klare dette arbejde på grund af den megen sygdom, som jeg nævnte.

Med hensyn til avisforlydenderne om, at vi fra København sender til Fredericia for at få det sorteret, vil jeg gerne sige, at normalt sorteres forsendelserne indleveret i København naturligvis ved postkontoret i København. I spidsbelastningssituationer forekommer det imidlertid i enkelte tilfælde, at man i København for at opnå en reduktion i befordringstiden efter forudgående aftale sender brevforsendelser til postkontoret i Fredericia eller til et andet større provinspostkontor, hvor man har en betydelig sorteringskapacitet. Jeg vil gerne føje til, at der i disse tilfælde udelukkende er tale om tryksager, for hvilke der som bekendt gælder en lavere porto end for breve eller regningsindbetalingskort. For tryksager er det for at sikre rettidig besørgelse af de dyre breve fastsat, at afgangsbehandling normalt finder sted hverdagen efter indleveringsdagen. På dage, hvor der foreligger mange tryksager til sortering, f. eks. omkring månedsskifte, kan det blive nødvendigt at udskyde en del af forsendelserne til sortering til den anden hverdag efter indlevering, eventuelt til senere hverdage, således at forsendelsen i sådanne tilfælde vil komme modtagerne tilsvarende senere i hænde. Oplysninger herom er tilgængelige for kunderne i post- og telegrafhåndbogen.

Henlæggelse af sorteringen fra København til provinsen sker kun skønsmæssigt, så vidt det er oplyst for mig, 5-10 gange om året og er i hvert fald ikke forekommet i indeværende år. Når det sker, er det imidlertid som nævnt i situationer, hvor ressourcerne i København er opbrugt, og for at opnå en for afsenderen mere gunstig ekspedition.

Der er altså ikke, som man kan have fået indtryk af og — som nævnt af hr. Brøndsted — har fået indtryk af gennem de senere dages avisoptale, noget odiøst ved ordningen, der

tværtimod er praktisk, idet man benytter sig af, at der i nogle situationer er en større kapacitet i provinsen end i København.

Karlskov Jensen (V):

Det spørgsmål, som hr. Brøndsted har rejst her og fået besvaret af trafikministeren, går på postbesørgelse fra København til provinsen.

Jeg vil gerne have lov at stille et tillægsspørgsmål, der, om jeg så må sige, går den modsatte vej. Der er rundt omkring i provinsen mange steder truffet aftaler om tømning af postkasser via rutebiler, og der er samtidig nu sket det, at disse rutebilforbindelser bliver færre og færre; resultatet er, at der mange steder er postkasser, der bliver tømt på et meget tidligt tidspunkt inden aften, og hvor posten derfor ikke kan nå frem heller. Der er fra et område på Nordfyn fremsendt en klage over helt konkrete forhold vedrørende dette til post- og telegrafvæsenet allerede engang i oktober måned, og det er ikke en tilfældig kreds, men det er støttet også af kommunalbestyrelsen. Der foreligger indtil denne dag ikke noget svar på denne henvendelse.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er muligt at gennemføre en forbedring af forholdene med hensyn til tømning af postkasser ude omkring i provinsen på trods af nedlæggelsen af disse ruter, og om ikke man dog kunne forvente et svar fra etaten, når der bliver indsendt en sådan henvendelse.

Ministeren for offentlige arbejder (*Damsgaard*):

Ja, det er rigtigt, som hr. Karlskov Jensen siger, at postkasserne ude i landdistrikterne normalt tømmes ved hjælp af rutebilchaufførerne, og anderledes kan det jo næsten ikke være, når banerne er nedlagt. De fleste steder går det også udmærket, de bliver gerne tømt ude på landstationerne ved 7-tiden om aftenen, og man ved derude omkring, at brevene skal være i postkassen ved den tid. Hvis der i visse tyndt befolkede egne måske er færre rutebiler og den sidste går tidligt, så kommer vanskelighederne, men de vanskeligheder kender man, og man kan vel ikke sætte en rutebil i gang alene for at hente posten rundt om ved disse steder; så må man jo bringe posten hen dér, hvor man ved kassen tømmes sent om aftenen.

[Ministeren for offentlige arbejder.]

nen. Det er vist vanskeligt at rette på anden måde.

Med hensyn til klagen fra Nordfyn, der skulle være sendt til postvæsenet i oktober, er jeg først nu blevet vidende om det, men på grundlag af spørgsmålet vil jeg selvfølgelig prøve på at få et svar rykket frem ved henvendelse til postvæsenet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af Voigt (FP) til boligministeren:

„Agter ministeren at fremsætte lovforslag om tvungen forsikring eller andet til afbødning af det voldsomme byggesjusk, der finder sted rundt om i landet, og finder ministeren, at lejerne i f. eks. byggeriet Fjordholmen ved Odense bør holdes skadesløse af kommunen, som har udstedt byggeattesten, og at kommunen bør sørge for, at husene omgående laves i stand, da det nu ved dette byggeri er fjerde vinter, der er is og fugt inde i husene?“

(Spm. nr. 137).

Voigt (FP):

Baggrunden for, at jeg stiller spørgsmål til boligministeren, er, at der rundt om i landet sjuskes med byggeri for omkring 1 milliard kr. Dette byggesjusk må og skal standses ikke alene på grund af det store beløb, men så sandelig også, fordi det skaber et utal af ulykkelige familier.

Når jeg har taget Fjordholmen ved Odense med som eksempel, har det den enkle årsag, at jeg er beboer i dette byggeri, og jeg synes, det er med rette, byggeriet har fået betegnelsen Danmarksrekord i byggesjusk. Jeg har på min krop følt, hvad det vil sige at leve med is og fugt indvendig i husene, med vægge, der revner, vægge, hvor der i samlinger mangler op til 10 cm, hvor det regner ned, og hvor det stormer ind, så levende lys vanskeligt kan brænde.

For god ordens skyld vil jeg gøre opmærksom på, at der igennem 3 år er tilgået lokale myndigheder og 3 boligministre en stribe af henvendelser om Fjordholmen. Alt, hvad vi til dato har opnået, er, at vi beboere mere end nogensinde er opmærksom på, når vejrmeldingen kommer, og spændt hører, om der meldes om storm, regn eller frost.

Boligministeren (Johan Philipsen):

Daværende boligminister Helge Nielsen nedsatte i sin tid en arbejdsgruppe, som skulle undersøge muligheden for en forsikringsordning imod det, som man populært kalder byggesjusk. Arbejdsgruppen, som har repræsentanter fra Assurandør-Societetet og boligministeriet, er endnu ikke færdig med sine undersøgelser, og der vil nok gå et stykke tid, inden et resultat kan foreligge.

Så vidt jeg er orienteret, bliver en forsikringsordning i givet fald nok ikke helt billig for det enkelte byggeri, og det fører jo ind på overvejelser af, om det vil være rigtigt at fordyre samtlige byggeforetagender for at dække sig ind imod de trods alt relativt få tilfælde af byggesjusk. Man kan heller ikke se bort fra den øgede administration, som en tvungen forsikringsordning vil medføre. Jeg har i øvrigt forstået, at en forsikringsordning efter arbejdsgruppens mening ikke egner sig for udlejningsbyggeri som f. eks. det byggeri, hr. Voigt omtaler.

Foreløbig mener jeg, at vi må afvente resultatet af arbejdsgruppens arbejde. Jeg kan derfor ikke i dag sige, om der vil blive fremsat lovforslag om en tvungen forsikringsordning.

Dernæst spørger hr. Voigt, om lejerne i byggeriet Fjordholmen vil blive holdt skadesløse af kommunen, som har udstedt bygningsattest. Jeg må hertil sige, at en bygningsattest ikke er en offentlig garanti for, at et byggeforetagende i enhver henseende er i orden. Bygningsattesten er i realiteten kun en tilladelse til, at bygningen kan tages i brug; den gør altså ikke den kommunale bygningsmyndighed ansvarlig for byggeriet.

Om Fjordholmen kan jeg i øvrigt oplyse, at det er en afdeling under Odense Andelsboligforening, og at bebyggelsen er opført med statsstøtte. Der er ganske rigtigt opstået en række problemer som følge af mangler. Såvel mine forgængere som kommunen og jeg har fulgt denne sag med stor opmærksomhed, og det er nu mit indtryk, at en del af manglerne er afhjulpet, og at der såvel fra kommunens som fra boligforeningens side udfoldes store anstrengelser for at få løst resten af problemerne og få skabt tilfredsstillende forhold for beboerne. Hvor hurtigt en løsning kan stilles i udsigt, afhænger dog af en løbende retssag mod en materialeleverandør.

[Boligministeren.]

Jeg vil altså fortsat sammen med kommunen holde mig orienteret om sagens videre forløb.

Voigt (FP):

Jeg takker boligministeren for svaret, men takken må så sandelig være delvis, idet jeg synes, det er uhyggeligt, at boligministeren i den grad væver udenom og ikke kommer med noget konkret. Jeg synes, boligministeren burde have fulgt Helge Nielsens udmærkede forslag op, men det lader åbenbart ikke til, at man er interesseret i, at der skabes en lovgivning, således at det virkelig er de ansvarlige, der straffes. Som lejeloven er i dag, er det således, at flytter man ind i privat boligbyggeri, hæfter man ikke for fejl og mangler, for dér kan man, når man har været igennem en vis procedure, forlange, at udlejerens skal sætte lejligheden i stand, og gør han det ikke, kan lejerens for udlejerens regning tilkalde en håndværker. Omvendt i socialt boligbyggeri. Når man flytter ind i socialt boligbyggeri, skulle man have en sikkerhed for, at man var garanteret, men her er situationen den, at dér kan udlejerens tilkalde en håndværker og for lejerens regning lade huset eller lejligheden sætte i stand.

Jeg tror ikke, at boligministeren har gjort sig den ulejlighed at sætte sig rigtig ind i, hvad Fjordholmen er. Hvis boligministeren havde læst sagen igennem, ville han have opdaget, at der i 1971 blev indgået et forlig med håndværkermestrene om sølle 100.000 kr., og i dag ved man, at der foreligger byggesjusk for omkring 3 mill. kr.

Tre ministre, tre boligministre, har nu givet mig det samme intetsigende svar. Jeg synes, det er for dårligt, at ministeren ikke kan svare på spørgsmålet, og jeg vil derfor stille det tillægsspørgsmål til boligministeren: ville det ikke være relevant, om man lagde alle boligministeriets sager over i f. eks. miljøministeriet og så afskaffede boligministeriet? Jeg kan så sandelig ikke se, at vi har brug for en boligminister.

Boligministeren (Johan Philipsen):

Jeg har svaret to ting. For det første at der sidder et udvalg, der beskæftiger sig med, om det vil være rigtigt at indføre en

forsikringsordning mod byggesjusk. Dernæst har jeg sagt, at denne sag har to sider, idet den unægtelig også har en administrativ side.

Det er rigtigt, at sagen Fjordholmen har været genstand for korrespondance i længere tid mellem forskellige personer og også diverse boligministre, men jeg har ingen mulighed for på nærværende tidspunkt at foretage mig mere i denne sag.

Hvorvidt boligministeriet skal nedlægges og dets sager overføres bl. a. til miljøministeriet, er vist ikke et spørgsmål, der egner sig til behandling i folketingets spørgetid.

Voigt (FP):

Det, der sker i dag, er, at man forlanger, at de mennesker, som har lejet sig ind i Fjordholmen, skal betale dette byggesjusk, til trods for at vi har et ansvar, som man imidlertid åbenbart sidder overhørig.

Jeg vil gerne citere fra Jyllands-Posten den 6. maj 1973, hvor byggeriets arkitekt, Karl Lauridsen, udtaler:

„Kendsgerningen er, at jeg allerede på et tidligt tidspunkt under byggeriet tilkaldte boligforeningens bestyrelse for at orientere dem om nogle af de generelle fejl, men det blev anset for for dyrt at standse byggeriet. Det ville koste omkring 50.000 kr. pr. dag.“

Mener boligministeren ikke, at det er en tåbelig og forkert fremgangsmåde, at en boligforening nægter at efterkomme en henstilling fra arkitekten, som samtidig var rådgivende ingeniør på byggeriet, om, at man standser byggeriet, når man allerede efter at have opført 4 huse ud af 71 har konstateret, at der er op til 4 store, generelle fejl? Kan man få et svar?

Boligministeren (Johan Philipsen):

Jeg tvinges jo til at blive lidt skarpere i tonen, end jeg i grunden har lyst til. Den direkte ansvarlige i denne sag er Odense Andelsboligforening, for det er den, der er bygherre, og jeg beder om, at man i første omgang holder sig til den, eventuelt ved en retssag mod Odense Andelsboligforening. Hvis det var boligministeriet, der skulle være ansvarlig for alt byggeri i landet og optræde som direkte bygherre, tror jeg nok, at der ville ske diverse forandringer.

Ingomar Petersen (RV):

Med den lovgivning, vi har i Danmark inden for byggeriet, er det helt urimeligt at bebrejde boligministeren og boligministeriet disse ting. Folketinget kan bebrejde sig selv, at man ikke har lavet en lovgivning, der stiller anderledes kontrol- og kvalitetskrav til dansk byggeri. Det mangler vi, når vi tænker på, at dansk byggeri er hovednøgleindustrien, og at der vitterlig sker for meget byggesjusk. Det er jo mærkeligt, at de byggemyndigheder, man har rundt omkring i kommunerne, og som skatteyderne betaler mange penge til, egentlig intet ansvar har for den kontrol, de skal foretage. Arkitekter og ingeniører skal fremsende tegninger og beregninger i massevis, men den myndighed, som virkelig på skatteydernes vegne skulle kontrollere, at det er et ordentligt og et kvalitetsbevidst byggeri, har ingen myndighed til det og gør det ikke.

Derfor vil jeg spørge boligministeren, om ministeren ikke vil overveje at give de kommunale byggemyndigheder også et ansvar og give dem større mulighed for virkelig effektivt at kontrollere, at de tegninger, de godkender, for det første er konstruktivt i orden, og dernæst, at de tegninger, der er godkendt af kommunalbestyrelsen, også bliver udført, som de er godkendt. Jeg tror, vi kunne spare milliarder af kroner i Danmark, hvis man virkelig effektivt satte ind dér, og det er folketetinget, der skal sørge for dette.

Boligministeren (Johan Philipson):

Der er vel ingen, der helt ved, hvor meget det koster det danske samfund, og det er et rent skøn, om det er milliarder, men jeg skal gerne besvare hr. Ingomar Petersens spørgsmål kort med et ja.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af Erlendsson (FP) til arbejdsministeren:

„Har ministeren bemærket de stærke advarsler fremsat i Frederikshavns Avis lørdag den 9. marts d. å. af værftsdirektør E. Sanning, Frederikshavn Værft & Tørdok A/S, og værftsdirektør Niels Ørskov, Ørskovs Staalskibsværft, mod regeringens forslag om at begrænse afskrivningsmulighederne på skibe, og vil ministeren i givet fald tage ini-

tiativ til, at lovforslaget trækkes tilbage?“ (Spm. nr. 138).

Skriftlig begrundelse.

Forslagets gennemførelse vil få meget alvorlige følger for værftsindustrien og dansk sønæring.

Erlendsson (FP):

Det er ikke meningen med spørgsmålet at lægge op til en detaljeret debat om et lovforslag, der endnu ikke har været til første behandling, men som jeg i øvrigt finder skadeligt og uigennemtænkt, ikke mindst i lyset af Danmarks hele økonomiske situation. Hensigten er alene at pege på de stærke advarsler, der er fremkommet mod regeringens forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, og spørge, om disse advarsler ikke giver regering og specielt arbejdsministeren grund til overvejelser med henblik på hurtigt at få lovforslaget trukket tilbage, inden yderligere skade for erhvervslevet og herunder i særlig grad for beskæftigelsen er sket.

Den øjeblikkelige reaktion fra værftsindustrien afspejlede sig i en overskrift tværs over Frederikshavns Avis' forside lørdag den 9. marts. Jeg citerer:

„Beskæftigelsen i Frederikshavn i fare. Regeringsforslag kan få katastrofale følger.“

Disse stærke overskrifter dækkede udtalelser af værftsdirektør E. Sanning, Frederikshavn Værft & Tørdok A/S, og værftsdirektør Niels Ørskov, Ørskovs Staalskibsværft. Begge ser grunden skrive under deres virksomheder. Direktør Sanning udtalte:

„Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er bekymret over finansministerens forslag, meget bekymret endda. Det er ingen hemmelighed, at værftets struktur og økonomi er lagt an på at bygge mindre skibe i serier.“

Til spørgsmålet om, hvorvidt en projekteret ny stor investering i en tørdok til 50 mill. kr., nu kan gennemføres, svarer direktør Sanning, at det måske kan blive nødvendigt at stoppe projektet og prøve at betale sig ud af det.

Hvis tiden tillod det, kunne mange flere for beskæftigelsen tungtvejende grunde fremføres for mit spørgsmål til arbejdsministeren: Vil arbejdsministeren tage initiativet til, at dette lovforslag trækkes tilbage?

Arbejdsministeren (Johan Philipssen):

Jeg har haft lejlighed til at gennemlæse denne artikel i Frederikshavns Avis, som det ærede medlem hr. Erlendsson henleder opmærksomheden på, og det samme gælder med hensyn til de artikler, der har været i Jyllands-Posten. Jeg vil da finde det helt naturligt, at de synspunkter, som er fremdraget i avisartiklerne, kommer til at indgå i folketingets arbejde med det fremsatte lovforslag om begrænsning af parthaveres adgang til at afskrive på skibe og kontrakter om bygning af skibe.

Det er regeringens umiddelbare indtryk, at der her i folketingssalen er et udbredt ønske om at sætte ind med foranstaltninger mod den uheldige udnyttelse af vort afskrivningssystem, som vi i det sidste års tid gang på gang har været præsenteret for gennem groft provokerende annoncer bl. a. i dagspressen. Der har i meget væsentligt omfang været tale om afskrivning på skibe ejet af kommanditselskaber, partsrederier eller interessentskaber. Det er på denne baggrund, lovforslaget må ses, og finansministeren har over for mig oplyst, at han naturligvis ikke agter at trække sit lovforslag tilbage.

På den anden side er regeringen åben for oplysninger, der måtte komme frem under behandlingen i folketinget.

Jeg skal med hensyn til beskæftigelsen oplyse, at beskæftigelsen i metalfagene er særdeles god — det sidst fremkomne tal for arbejdsløse i metalfagene er 1 pct., det laveste i mange år — og at beskæftigelsen i industrifagene i øvrigt i de sidste uger har været stigende.

Erlendsson (FP):

Jeg vil gerne bruge den korte taletid til at uddybe baggrunden for mit spørgsmål.

De afskrivningsmuligheder, man nu vil beskære, og som blev gennemført på forslag af en socialdemokratisk regering i 1957, betød, at en truende lukning af danske skibsværfter blev undgået, hvilket var formålet med at forsøge at kalde risikovillig kapital frem fra bredere befolkningsekredse.

Regeringens gode hensigt blev kronet med held. I stedet for arbejdsløshed fik man en opblomstring af dansk værftsindustri og samtidig af skibsmotorfabrikationen og megen anden afledet industri og håndværk.

Desuden skabtes mange arbejdspladser til søs, og disse skibe sejler nu rundt regnet 1 milliard kr. hjem årlig i fremmed valuta.

For at nævne de tal, jeg kender bedst: på Frederikshavn Værft & Tørdok A/S er der siden 1964 seriebygget 90 coastere. Det begyndte med skibe af beskeden størrelse på 800-1.000 t dead weight. Nu ligger de i størrelsen 2.700-4.000 t dead weight, ret imponerende containere, bulkcarriers og multipurpose skibe, der for længst befærer alle verdenshave. Frederikshavn Værft ligger med ordrer på 15 skibe finansieret hovedsagelig efter de regler, der nu vil rammes af regeringens lovforslag. I penge drejer det sig om 250 mill. kr.

Med hensyn til Ørskovs Staalskibsværft har man dér siden 1963 bygget 37 coastere og har pr. 1. februar en ordrebeholdning på 6 skibe til 67 mill. kr. Af disse er de 3 endnu ikke endeligt finansieret. Det skal klares inden den 15. april, og der har allerede været adskillige direkte negative rederaktioner.

Den panik, regeringens lovforslag har givet anledning til, har allerede skadet meget. Selv om regeringen nu, hvad jeg håber, hurtigt maner lovforslaget i jorden, vil eftervirkningerne blive langvarige. I erhvervslivet og hele befolkningen vil man spørge: hvad finder de mon på næste gang? Derfor gentager jeg mit spørgsmål, men ændrer det lidt: kan der blive tale om, hr. minister, at der foretages afgørende ændringer, inden lovforslaget kommer til første behandling?

Arbejdsministeren (Johan Philipssen):

Det er finansministerens lovforslag, så det sidste spørgsmål er jeg selvfølgelig ikke i stand til at besvare. Jeg går ud fra som givet, at finansministeren meget vil have sig frabedt, at arbejdsministeren blander sig i, hvorledes han behandler sine egne lovforslag.

Jeg skal kun knytte den kommentar til de fremsatte tal, at det er selvfølgelig rigtigt, at der indsejles meget fremmed valuta, men det var i øvrigt en passende opgave for folketingets skatteudvalg at få noget mere konkret materiale frem til bedømmelse af dette tal. Hvilken indsats af dansk kapital og hvilken indsats af fremmed kapital er der tale om? Og hvilke fortjenstmuligheder er der på baggrund af den? For det er så givet, at når vi ved hjælp af skatteregler og i øvrigt

[Arbejdsministeren.]

meget gunstige kreditter fremmer en del af dansk erhvervsliv, får det selvfølgelig virkning. Det er der da ingen der kan være forbavset over.

Erlendsson (FP):

Når jeg i min indledning kun nævnte værfterne i Frederikshavn, skyldes det, at det er dem, jeg har mest indgående kendskab til, men tilsvarende ødelæggende virkninger vil lovforslagets gennemførelse få for flere andre værfter.

Hvad angår motorindustrien, kan jeg nævne, at motorfabrikken Alpha-Diesel A/S i Frederikshavn i flere år har leveret 70 pct. af alle motorer til danske coastere, komplet med propeller og gear. Af hele Alpha-Diesels produktion indtil nu er 60-65 pct. afsat til danske coastere. Produktionen har været stærkt stigende i de sidste 10 år fra 50.000 hk til 200.000 hk årligt og har muliggjort udvidelse af fabriksanlæg til et beløb af 40 mill. kr.

Inden dette lovforslags fremsættelse havde man beregnet, at eksporten i fremtiden ville udgøre 70 pct. af produktionen, men denne gode udvikling både for fabrikken og for Danmarks handelsbalance har kun været mulig på basis af den hjemlige ekspansion, som den nugældende lov har befordret.

Med hensyn til antallet af direkte beskæftigede drejer det sig i Frederikshavn om 1.000 mand på Frederikshavn Værft & Tørdok A/S, små 300 mand på Ørskovs Staal-skibsværft og 800 arbejdere og funktionærer på Alpha-Diesel, men herudover er der i Frederikshavnsonområdet i mindre hjælpeindustrier, hos underleverandører og i håndværksvirksomheder beskæftiget ca. det samme antal, så det i alt drejer sig om rundt regnet 4.000 mand, der beskæftigelsesmæssigt rammes af denne lov.

Måske forstår man det bedre her i byen, hvis jeg siger, at det er flere end antallet af direkte beskæftigede på Burmeister & Wain, hvor der er knap 3.300.

Jeg vil endelig slutte med at sige, at ordrebeholdningen hos Alpha-Diesel pr. 1. februar 1974 var på 140 mill. kr.

Jeg gentager derfor mit spørgsmål til arbejdsministeren, om arbejdsministeren vil tage initiativ til, at regeringen trækker sit lovforslag tilbage. Det kan ikke ske hurtigt nok, at dette lovforslag manes i jorden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Gert Petersen* (SF) til udenrigsministeren:

„Kan ministeren oplyse, om man fra dansk side agter at bistå flygtninge, hvem det er lykkedes at komme fra Chile til et andet latinamerikansk land, men som dér udtrykkeligt kun har fået midlertidig opholdstilladelse, og som ikke kan forvente asyl i opholdslandet?“

(Spm. nr. 139).

Skriftlig begrundelse.

Der opholder sig for tiden omkring 500 personer, der er flygtet fra Chile, i transit i et par latinamerikanske lande. De pågældende lande har ikke forpligtet sig til at yde disse flygtninge asyl eller på anden måde at beskytte dem. Disse flygtnings situation er allerede i dag overordentlig usikker, og det må forventes, at den i løbet af kort tid kan blive særdeles alvorlig, og at en aktion fra europæisk side derfor er nødvendig.

Da Danmark — sammenlignet f. eks. med Sverige — har været ret tilbageholdende, hvad angår accept og modtagelse af politiske flygtninge fra Latinamerika, og da vort ellers så gode omdømme i henseende til liberal flygtningepolitik nødig skulle skades, er spørgeren af den opfattelse, at en hurtig indsats til gavn for transitflygningene vil være en naturlig opgave for Danmark.

Gert Petersen (SF):

Med dette spørgsmål har jeg ønsket at henlede udenrigsministerens opmærksom-

[Gert Petersen.]

hed på en gruppe mennesker, som er ganske alvorligt i klemme. Det drejer sig om mennesker i Latinamerika, som flygtede fra forskellige diktatorlande i Latinamerika, bl. a. Brasilien, for år tilbage, og som fandt et hjemsted i Chile under Allendes regering, dengang Chile var et demokratisk land.

Efter det fascistiske militærkup er disse mennesker naturligvis også blevet ramt af fascisternes forfølgelse og har måttet forlade Chile. De har ikke kunnet tage tilbage til deres hjemlande, fordi der i disse lande også findes fascistisk diktatur. De kan forvente at blive udsat for forfølgelse, tortur, måske henrettelse, hvis de rejser hjem. Derfor har de søgt foreløbigt ophold i andre latinamerikanske lande, fortrinsvis Argentina og Peru, men de har kun fået foreløbig opholdstilladelse, de har ikke fået asyl, og det, jeg spørger om, er, om man fra dansk side vil tilkendegive over for disse ulykkeligt stødte mennesker, at de har de samme muligheder for at søge asyl i Danmark som chilenerne, som må forlade Chile på grund af politisk forfølgelse.

Udenrigsministeren (*Guldberg*):

Må jeg først i overensstemmelse med et tidligere svar vedrørende et tilsvarende problem sige, at det er vores generelle holdning, at hvor der er tale om mennesker i nød, og hvor der er behov for asyl og det i øvrigt er foreneligt med andre forudsætninger, som jeg ikke skal gå i detaljer med, skal vi søge at være med til at hjælpe, og det gælder altså også det konkrete eksempel, som hr. Gert Petersen her har nævnt. Formålet med spørgsmålet er vel at henlede opmærksomheden på problemet, og jeg kan altså svare bekræftende.

Jeg har lige forsøgt at undersøge, hvordan man i givet fald ville komme til at handle i en sådan situation — den er ikke aktuel, men den kan blive det, det er jeg klar over — og jeg kan sige, at vi regner med, at det vil komme til at foregå på den måde, at flygtningehøjkommissæren vil søge at tilrettelægge en koordineret aktion i samarbejde med lande, som må antages at være egnede til at påtage sig en sådan opgave, og dér vil man altså kunne regne med, at Danmark vil være at finde blandt de lande, som i givet fald vil være positivt indstillet.

Gert Petersen (SF):

Jeg er glad for, at jeg ikke alene kan sige tak, som man plejer at gøre formelt for et svar, men jeg kan også sige tak for selve svaret. Jeg tror, at situationen bliver aktuel, at det bliver aktuelt inden for forholdsvis kort tid, at disse mennesker må skaffes væk fra de lande, hvor de i øjeblikket opholder sig. Jeg har anført i min begrundelse, at jeg forestiller mig, at en fælles europæisk aktion til hjælp for disse nødstedte mennesker bliver nødvendig, og jeg har forstået udenrigsministerens svar sådan: for det første at man fra dansk side gennem dette svar tilkendegiver en positiv vilje til at deltage i et sådant arbejde i forbindelse med flygtningehøjkommissæren, og for det andet at det også gennem dette svar ligesom tilkendegives over for disse flygtninge, at de har en mulighed for at søge asyl i Danmark på linje med de egentlige chilenske flygtninge. Jeg tror, at et sådant svar vil blive noteret med stor interesse og også glæde blandt de mennesker, jeg taler om her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Simonsen* (KF) til handelsministeren:

„Hvad agter ministeren at foretage i anledning af, at en stor virksomhed har måttet opgive at udstede medarbejderaktier på grund af den nye aktieselskabslovs ordlyd?“
(Spm. nr. 142.)

Skriftlig begrundelse.

Den danske Landmandsbank har ifølge dagspressen opgivet at udstede medarbejderaktier i forbindelse med en aktieudvidelse. Bankens formand udtaler, at den ny aktieselskabslov efter handelsministeriets nuværende fortolkning er til hinder for gennemførelse af et sådant forslag.

Det har hidtil været muligt for et aktieselskab at tilbyde medarbejderne aktier til f. eks. kurs 100 ved nytægning, uden at dette fik øjeblikkelige skattemæssige konsekvenser for medarbejderne, selv om handelskursen lå højere. Kapitalgevinstens beskatning blev (ifølge en lovbestemmelse, som KVR-regeringen fik indført) udsat til senere salg. Det, der nu er sket, er øjensynligt, at aktieselskabsloven eller dens fortolkning

[Simonsen.]

udelukker en sådan tegning til kurs 100, uden at alle hidtidige aktionærer giver deres billigelse af nyttegningen.

En sådan ændring af den faktiske mulighed for at udstede medarbejderaktier har ikke været tilsigtet med den nye aktieselskabslov.

Handelsministeren (*Nyboe Andersen*):

Det er et både aktuelt og relevant spørgsmål, hr. Simonsen har stillet, og jeg vil gerne sige, at der i den nye aktieselskabslov jo ikke er taget nogen udtrykkelig stilling til spørgsmålet om udstedelse af medarbejderaktier til favørkurs. Der har været rettet nogle mundtlige henvendelser til handelsministeriet på det sidste, og ministeriet har givet udtryk for den opfattelse, i hvert fald som en foreløbig opfattelse, at hvis man ville udstede medarbejderaktier til favørkurs, kunne det kun ske, hvis det blev tiltrådt af samtlige aktionærer.

Nu har ministeriet i de sidste dage efter den offentlige omtale, der har været af spørgsmålet, haft anledning til mere indgående at overveje det, og jeg skal ikke her gå i detaljer med de juridiske problemer, der ligger i det, men kun sige, at det er handelsministeriets opfattelse, at man vanskeligt kan fortolke det bestående lovgrundlag på anden måde, end at en udstedelse af medarbejderaktier til favørkurs må tiltrædes af samtlige aktionærer. Men erkendes må det, at som loven er, kan den efterlade fortolknings tvivl. Det er også illustreret f. eks. i professor Gomards artikel i Politiken i dag, og i sidste instans må det blive domstolens sag at afgøre, hvad der på dette område er gældende ret.

Da det er sådan, at der fra mange sider er givet udtryk for interesse i, at det skal være muligt at give medarbejdere aktier til favørkurs, uden at det skal tiltrædes af samtlige aktionærer — det ville jo være praktisk umuligt i selskaber med en stor aktionærkreds — og da det er sådan, at mange aktieselskaber synes at have planer om at åbne for en sådan mulighed for tegning af medarbejderaktier til favørkurs, må jeg sige, at det efter min opfattelse var ønskeligt, om retstilstanden på området var klar og utvetydig. Det skønner jeg ikke den er i øjeblikket, og derfor er jeg indstillet på at ville

overveje nærmere at søge gennemført en klargøring af sagen ved en passende ændring af aktieselskabsloven. Jeg må gå ud fra, at det vil møde velvilje i fornødent omfang her i tinget.

Simonsen (KF):

Jeg er i stand til, ikke blot at sige delvis, men helhjertet tak til ministeren for det positive svar, som vi har fået her. Jeg forstår, at ministeren er enig i, at der kan være fortolknings tvivl, og at vi meget nødig skulle komme i den situation, at den efter min opfattelse fortræffelige ordning, som blev lavet omkring medarbejderaktier af VKR-regeringen, skulle støde på forhindringer. Jeg forstår, at ministeren er positivt indstillet over for en ændring af aktieselskabsloven, så der ikke bliver nogen fortolknings tvivl. Det er vi meget enige i og vil selvfølgelig støtte, så vi stadig væk kan få den såkaldte ØK-ordning fra 1971 til at fungere.

Erling Jensen (S):

Jeg vil gerne stille handelsministeren det supplerende spørgsmål, om han skønner, det vil være muligt at fremsætte et sådant forslag om ændring af aktieselskabsloven allerede i indeværende samling.

Jeg er enig med spørgeren og også med handelsministeren i, at det aldrig har været hensigten at forhindre salg af medarbejderaktier til favørkurs. Samtidig har den nye aktieselskabslov betydet en væsentlig større interesse. Medarbejderrepræsentationen har skabt øget medarbejderinteresse, og dette, at enhver aktie i dag er forsynet med stemmeret, har også skabt øget interesse. Så mit spørgsmål går derfor på, om det, når handelsministeren nogenlunde sikkert ved, hvad jeg også gerne vil bekræfte, at et sådant forslag vil møde stor velvilje her i salen, kan tænkes, at forslaget når at komme frem i denne samling, så det ikke forsinkes udviklingen vedrørende medarbejderaktier.

Handelsministeren (*Nyboe Andersen*):

Jeg mener nok at kunne give tilsagn om, at et sådant forslag kan komme frem i denne samling, naturligvis ikke inden den 15. marts, men vi skal fremskynde arbejdet.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udøvelse af tandlægevirksomhed. (Tandplejere).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 34) findes i tidenden sp. 1123, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 147).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

Tastesen (S):

Lovforslaget om udøvelse af tandlægevirksomhed har været til behandling i socialudvalget. Vi har naturligvis beskæftiget os med den forbedrede servicesituation, der vil blive et resultat af, at tandplejerne nu kan tages i anvendelse som hjælp for tandlægerne, men vi har også i udvalget beskæftiget os med det samlede omkostningsniveau på tandlægeområdet, herunder bl. a. også skoletandplejen. Dette vedrører ikke dette lovforslag. Vi er derfor i socialudvalget indstillet på at fortsætte en vurdering af, dels hvordan vi opnår den mest moderne og effektive børnetandpleje i skolerne, dels hvorledes det kan ske på et så forsvarligt omkostningsmæssigt grundlag som muligt. Dette kan socialdemokratiet give sin tilslutning til.

Erlendsson (FP):

Mit parti kan også tilslutte sig dette lovforslag. Det er rigtigt, som hr. Tastesen siger, at under behandlingen af lovforslaget, hvor vi var enige om, at det var en god idé at sætte disse tandplejere ind i den almindelige tandbehandling, fordi de kan virke aflastende, for så vidt angår den mere rutinemæssige og simple arbejdsmæssige procedure, som foregår hos en tandlæge, diskuterede vi den passus, der står i betænkningen, om man finder, at de kan indgå i institutionstandplejen, og da kom vi til at tale om og fik nogle tal frem om, hvor dyr skoletandplejen institutionsmæssigt viste sig at være i visse kommuner. Jeg skal ikke komme frem med disse tal nu, men de var meget talende og noget chokerende. De gav anledning til en hel del betragtninger fra medlemmerne i ud-

valget, og det konkluderede altså i, som hr. Tastesen sagde, at vi vil tage op til speciel behandling spørgsmålet om den tidlige tandpleje for børn, specielt i skolerne, men måske også — det vil jeg gøre mig til talsmand for — på et tidligere tidspunkt.

Det, som var det springende punkt, var, om tandplejerne skulle forsvinde ind i institutionstandplejen, hvor de bare skulle lægges oven på det personaleforbrug, man allerede havde, eller om man skulle benytte anledningen til nu at give de praktiserende tandlæger en lejlighed til at knytte disse tandplejere til sig ved at lægge småbørnstandplejen ud til praktiserende tandlæger, på samme måde som man i dag har en kontrolordning for børn fra den spæde alder og til skolealderen hos praktiserende læger, det, man kalder almindelige børneundersøgelser.

Men dette spørgsmål er som sagt noget, vi vil tage op på et senere tidspunkt i socialudvalget. Mit parti kan tilslutte sig dette lovforslag, som her ligger til vedtagelse.

Kirsten Sparre Andersen (V):

Samtidig med, at der var enighed om at anbefale lovforslaget til uændret vedtagelse, var der også enighed om, at der var mange problemer omkring tandplejevirkomheden, men dem skulle vi se på senere, for her drejer det sig jo simpelt hen om, at de tandplejere, der nu snart er færdiguddannede, skal have mulighed for at få en stilling og udøve den virksomhed, som de nu er uddannede til, og det går vi som sagt ind for.

Gunner Baunsgaard (RV):

Som det blev nævnt af hr. Tastesen og nu også af fru Kirsten Sparre Andersen, fremgår det jo af betænkningen, at udvalget fortløbende vil beskæftige sig med den offentlige børnetandpleje. Jeg vil da gerne sige — som det også fremgår af betænkningen — at vi fra det radikale venstre er positive, men vil så gerne tilføje, at når vi støtter et lovforslag om tandplejere i en tid, hvor der er ved at være dækning med tandlæger, så venter vi fra det radikale venstre, at de egne, der virkelig har behov for udbygning af tandplejen, nu bliver så meget tilgodeset med hensyn til den forebyggende tandpleje, at denne fremmes, at man virkelig kan indhente noget af det forsømte både hos børn i undervisningspligtig alder og tillige hos de år-